

Afdeling	: Concernstaf	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Jeroen van Veen (0495-575575)	DJ-721249
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Zaaknummer:
		715686
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Intern Controle Plan 2019.

Voorstel

Het "Intern Controle Plan 2019" vast te stellen.

Inleiding

Het college van B&W is verplicht (cf. art 212, 213/213a van de Gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen. Om hier invulling aan te geven wordt jaarlijks een Intern Controleplan (ICP) opgesteld. Het Intern Controleplan is een product dat voortkomt uit de sturingscyclus PDCA (Check).

Beoogd effect/doel

Vaststelling van het "Intern Controle Plan 2019".

Argumenten

- Een goed opgezette interne controle is een belangrijke pijler waarop de gemeente Weert in het kader van planning en control steunt. Niet alleen voor wat betreft het controleren en signaleren van tekortkomingen in de uitvoering, maar zeker ook voor het bijsturen en het afleggen van verantwoording.
- Met het Interne Controle Plan 2019 sorteert de gemeente Weert voor op de aankomende wijziging in wet- en regelgeving die voorschrijft dat de rechtmatigheidscontroles met ingang van 2021 volledig door de organisatie zelf worden verricht. Dit om het college in staat te stellen om in de jaarstukken met behulp van een bestuursverklaring verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid.

Kanttekeningen en risico's

- In het ICP zijn dit jaar 19 significante processen ter controle opgenomen (zie paragraaf 3 en bijlage 1). De significantie is ingegeven door de accountant, de gemeentelijke risicoanalyse, de resultaten uit de interim-(2018), de jaarrekening-(2017) en de interne controles (2018) en overige relevante interne en externe

Weert, 1 juli 2019	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 09-07-2019

Nummer: 2

De secretaris,

ontwikkelingen die van invloed zijn op de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen.

- Door prioriteiten aan de processen en de bijbehorende risico's toe te kennen, scheppen we de mogelijkheid om de beschikbare controlecapaciteit flexibel in te zetten op de processen waar deze het hardst nodig is. In de controleplanning zijn de processen (zie paragraaf 3.1) tevens voorzien van een markering waaruit blijkt of deze voortkomen vanuit een wettelijke verplichting, uit de voorbereiding op de jaarrekeningcontrole of een eigen keuze cf. het gemeentelijke risico-overzicht betreffen. Voor alle processen geldt dat hierop al in meer of mindere mate actie wordt ondernomen.
- Van de controleplanning zijn twee versies beschikbaar waarbij een versie bedoeld is voor de collega's die de integrale verantwoordelijkheid dragen over de processen en de uitvoering van de bijbehorende controles. De onderliggende, verkorte versie, is bestemd voor DT en college (besluitvorming). In deze versie wordt verder geen toelichting gegeven op de achtergrond (aard van het proces, die hiermee gepaard gaande risico's en de daarbij behorende controlewerkzaamheden) bij de in de planning (ICP: bijlage 1) opgenomen processen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Met de beweging naar de lijnafdelingen vergt de uitvoering van de interne controles organisatiebreed personele inzet.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

- Na vaststelling in het college van B&W wordt het Intern Controle Plan 2019 via individuele gesprekken met de CMT leden besproken. Ook interne controle maakt onderdeel uit van integrale sturing. Het is daarom van belang dat onderliggend plan ook voldoende draagvlak vindt binnen de vakafdelingen.

Communicatie/participatie

- De naleving en de uitvoering van het Intern Controle Plan 2019 is een verantwoordelijkheid van de gehele organisatie. Dit document zal dan ook na goedkeuring door het college op OCTO worden geplaatst.
- Het Intern Controle Plan 2019 wordt ter kennisgeving voor de Raad op de TILS lijst geplaatst.
- Gedurende het jaar voeren de intern controllers cf. het ICP verbijzonderde controles uit over de processen. De resultaten hiervan koppelen zij op hoofdlijnen terug aan de concerncontroller, die de bevindingen indien van toepassing meeneemt in zijn advisering aan de directie.
- In de kwartaalgesprekken tussen directie en afdelingshoofden staat ook de voortgang en de resultaten van de interne en verbijzonderde controles als vast onderdeel op de agenda.

Overleg gevoerd met

Intern:

M. Andringa, afdelingshoofd F&C

L. Knapen, Coördinator Interne Controle

R. van den Heuvel, medewerker Interne Controle

Bijlagen

Intern Controle Plan 2019_Gemeente Weert_verkort

INTERN CONTROLE

PLAN 2019

College / Directie

GEMEENTE WEERT

Weert – Mei 2019, Concerncontrol – vs. 2.1

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Interne controle in Weert anno 2019	3
2.1. Ontwikkeling interne controlefunctie tot en met 2018	3
2.2. Toekomstige ontwikkelingen	4
2.3. Interne controle Weert 2019	6
3. Te controleren processen 2019.....	6
3.1. Significante processen.....	6
3.2. Documenteren interne controle	9
3.3. Planning uitvoering en rapportage interne controle	9
Bijlage 1: Controleplanning	10
Bijlage 2: Berekening materialiteit en controletolerantie.....	10

1. Inleiding

Voor u ligt een verkorte versie van het Intern Controle Plan 2019 van de gemeente Weert.

Het college van B&W is verplicht (cf. art. 212/213/213a van de Gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen. Dit komt tevens tot uitdrukking in artikel 20 Interne Controle van de financiële beheersverordening van de gemeente.

Om hier invulling aan te geven is met ingang van 2019 het “Intern Controle Raamwerk” opgesteld. Het doel van dit overkoepelende kaderdocument is tweeledig:

- Beschikken over goede afspraken over hoe de gemeente Weert de interne controle inricht;
- Het Interne Controleplan (los document) jaarlijks beperken tot een actualisatie van de risico's, de scoping van de posten en processen, de controles die we gaan uitvoeren en de onderbouwing van de prioriteit die daarmee samenhangt.

Onderliggend document betreft het Interne Controleplan 2019. In dit document beschrijven we in hoofdstuk 2 de inrichting en ontwikkeling van de interne controle anno 2019 en relevante toekomstige ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 komen de belangrijkste processen binnen de gemeente Weert aan de orde die meegenomen worden in de interne controle.

In deze versie van de controleplanning wordt verder geen toelichting gegeven op de achtergrond bij de in de planning (welke als bijlage 1 bij onderliggend document is gepresenteerd) opgenomen processen. De hierin geïnteresseerde lezer wordt doorverwezen naar de versie van de controleplanning bedoeld voor managers en uitvoerders. In deze versie wordt per proces in detail ingegaan op de aard van het proces, die hiermee gepaard gaande risico's en de daarbij behorende controlewerkzaamheden.

2. Interne controle in Weert anno 2019

2.1. Ontwikkeling interne controlefunctie tot en met 2018

In de boekjaren 2016 en 2017 is de interne controlefunctie ingevuld door 1 fte inhuur en 1 fte vast personeel. Het Interne Controle Plan en de bijbehorende uitvoering werden hoofdzakelijk geleid door de externe controle vereisten t.b.v. de accountantscontrole voor de interim-controle en jaarrekeningcontrole 2016 en 2017.

In 2018 is het Interne Controle Plan verder aangevuld met een aantal processen en controles die voor de accountant niet direct relevant zijn, maar wel voor gemeente Weert belangrijk zijn (bijvoorbeeld leges burgerzaken). Ook zijn de interne controles op basis van de uitkomsten van de interim-controle en jaarrekeningcontrole verder verfijnd. Tevens is met ingang van oktober 2018 een interne controle medewerker in vaste dienst getreden (0,9 fte extra, dus 1,9 fte totaal) en is de inhuur vanaf juni 2018 afgenomen van 1,0 naar 0,4 fte en per september 2018 verder afgenomen naar 0,2 fte. Deze inhuur was voornamelijk bedoeld om de overdracht van de reeds gestarte interne controle 2018 geleidelijk te laten plaatsvinden. De interim-controle 2018 in november 2018 door de accountant heeft inmiddels plaatsgevonden zonder inhuur op dit gebied. In 2019 wordt deze bezetting naar verwachting gecontinueerd (1,9 fte intern, 0,2 fte inhuur voor schrijven Interne Controle Plan 2019 en opstarten van de interne controles). In juni 2019 eindigt de inhuur. In bovenstaande fte's zijn niet de fte's binnen de afdelingen opgenomen, maar alleen van de (overkoepelende) interne controlemedewerkers.

2.2. Toekomstige ontwikkelingen

Ook de wereld om ons heen staat niet stil. Dit heeft gevolgen voor het voorliggende Interne Controle Plan 2019. Hieronder wordt een aantal ontwikkelingen genoemd die impact hebben op dit plan.

2.2.1 Interne ontwikkeling – verwerking leereffect en ervaringen t/m 2018

Bij het opstellen van dit Interne Controle Plan 2019 is gebruik gemaakt van het al aanwezige Interne Controle Plan 2018 en de ervaringen die in de afgelopen jaren zijn opgedaan. Het Interne Controle Plan 2019 is op onderdelen bijgesteld, waarvan de belangrijkste zijn:

- Heroverweging van de risico's, werkzaamheden en prioritering;
- Uitgebreidere vastlegging van de risico analyse en scoping van de belangrijkste baten en lasten binnen de gemeente Weert zodat duidelijker is waarom we interne controle verrichten op de benoemde processen;
- Verfijndere vastlegging van de feitelijke werkzaamheden per proces: wat doen we precies vanuit de interne controle functie aan de processen?

2.2.2 Interne ontwikkeling – van gegevensgericht naar procesgerichte controle

De gemeente Weert heeft de ambitie om bij haar IC met procesgerichte controles te werken. De procesgerichte controles hebben als voordeel dat we minder steekproeven nodig hebben om zekerheid te verkrijgen over de beheerste werking van onze processen. Onze OA/IB is kwalitatief echter nog niet van dien aard dat hierop gesteund kan worden. Zo ontbreekt het in voorkomende gevallen aan voldoende functiescheiding in de processen. Op weg naar verbetering is de controle op Informatie en digitale veiligheid (EDP audit) als keuze (11) in het overzicht van te controleren processen opgenomen. Hiermee stellen we onder meer vast waar wij onze processen op dit gebied moeten bijstellen. Dit biedt vervolgens een basis waarop de ambitie van het werken met procesgerichte controles kan worden gerealiseerd.

2.2.3 Interne ontwikkeling – versterking en herinrichting financiële en administratieve functie

De gemeente Weert is bij de totstandkoming van begroting, tussenrapportages en jaarrekening voortdurend op zoek naar verbeteringen, versterkingen en waar nodig herinrichtingen van de financiële en administratieve functies. Dit benadrukt het belang van een gedegen Interne Controle Plan en uitvoering: tijdig knelpunten signaleren en actie (laten) ondernemen.

Daarom wordt – naast de noodzakelijke interne controles in het Interne Controle Plan 2019 – voor het eerst ook een zogenaamd speerpunt benoemd om mee te nemen in de interne controle. Dit is een themaonderzoek op een deelproces om te komen tot verbetervoorstellen in de uitvoering, vastlegging en rapportering die bijdragen aan versterking van de PDCA-cyclus. Het speerpunt in 2019 hangt samen met de materiele vaste activa, de grootste en één van de belangrijkste balansposten. Het speerpunt betreft het proces rondom kredietbeheersing zijnde kredietvoting, bewaking van de (financiële) voortgang (onder- en overschrijdingen en cost to complete), onderbouwing daarvan (hoe hard zijn de cijfers en deze ramingen?) en rapportering over de kredietbeheersing richting college (en waar nodig) richting Raad. Dit speerpunt is nader uitgewerkt bij de interne controle op de materiële vaste activa. Wij merken op dat dit speerpunt geen verplicht onderdeel is ten behoeve van de accountantscontrole en daarom wordt dit speerpunt aangemerkt met een lage prioriteit.

2.2.4 Externe ontwikkeling – Rechtmatigheidsverklaring 2021

In de Kadernota 2018 van de Commissie BBV staat het volgende vermeld:

“In de huidige situatie maakt het oordeel over de rechtmatigheid onderdeel uit van de controleverklaring van de accountant. De commissie Depla heeft voorgesteld dat het College van burgemeester en wethouders (college) en Gedeputeerde Staten zich rechtstreeks verantwoorden over de rechtmatigheid

aan de Raad c.q. Provinciale Staten. In de Meicirculaire 2018 staat de verwachting dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording met ingang van het verslagjaar 2021 zal kunnen gelden. Het Ministerie van BZK zal de commissie BBV, het IPO, de VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants betrekken bij het nader uitwerken van deze verplichting (bijv. het model, de scope, criteria), waarbij ook de administratieve lasten in ogenschouw worden genomen.”

Op dit moment – zoals hierboven ook beschreven – is nog niet exact bekend wat de opsteller van de jaarrekening (het college) gaat verklaren, wat de scope is van die verklaring en wat de criteria zijn om die verklaring uit te mogen spreken (de onderbouwing van die bewering). De gemeente verricht reeds jaren evenals de accountant de rechtmatigheidscontroles.

Op dit moment wordt echter het rechtmatigheidsoordeel uitgesproken door de externe accountant in de jaarlijkse controleverklaring bij de jaarstukken:

- de externe accountant verkrijgt jaarlijks het door de Raad vastgestelde normenkader rechtmatigheid met daarin de relevante interne- en externe wet- en regelgeving ;
- de accountant bepaalt op basis van zijn risicoanalyse het uiteindelijke toetsingskader;
- de accountant verricht controles;
- de accountant evalueert en concludeert.

In 2021 geeft de accountant alleen nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarstukken. De accountant zal er niet aan ontkomen om de beweringen in het rechtmatigheidsoordeel zoals opgenomen in het jaarverslag (onderdeel van de jaarstukken) door het college te toetsen en mee te laten wegen in zijn getrouwheidsoordeel. Als het college van de gemeente Weert beweert dat het volledig rechtmatig heeft gehandeld, dan zal de accountant die bewering nader moeten toetsen en kennis moeten nemen van de door de gemeente opgestelde risicoanalyse, toetsingskader, controles, dossiervorming, foutenevaluatie en eindrapportage. Voor zover eigenlijk niets bijzonders.

2.2.5 In hoeverre is de gemeente klaar voor deze belangrijke wijziging?

Met het Interne Controle Plan 2019 wil de gemeente Weert alvast voorsorteren op deze mogelijke wijziging in wet- en regelgeving dat bovenstaande rechtmatigheidscontroles met ingang van 2021 volledig door de organisatie zelf worden verricht.

1. Normenkader: Het normenkader wordt jaarlijks vastgesteld.
2. Risicoanalyse: In dit Interne Controle Plan 2019 treft u wel voor het eerst een interne risicoanalyse aan voor de baten en lasten. De vastlegging van de risicoanalyse voor alle balansposten wordt opgenomen in het Interne Controle Plan 2020 en op dat punt verder doorontwikkeld. In het plan 2019 zijn reeds de belangrijkste balansposten wel opgenomen in de interne controle.
3. Toetsingskader: De risicoanalyse wordt vervolgens vertaald in het toetsingskader met behulp van checklists en controlememo's.
4. Dossiervorming: De dossiervorming blijkt volgens de interim-controle 2018 reeds voldoende op orde te zijn (geringe aandachtspunten daargelaten). De eindrapportage vergt nog aandacht.
5. Rapportage over de uitkomsten: In 2018 was er nog geen sprake van tussentijdse rapportages over de uitkomsten van de uitgevoerde interne controles. Uiteraard zijn de uitkomsten wel mondeling en per mail waar nodig gedeeld met betreffende procesverantwoordelijken, teamleiders en afdelingshoofden. Begin 2019 is er wel een eindrapportage – over heel 2018 – per proces geschreven.

In 2019 wordt voor het eerst per kwartaal gerapporteerd en één slotrapportage gemaakt (4e kwartaal + samenvatting gehele jaar) om te behandelen in CMT/DT en College om zo alvast te ‘experimenteren’ met de inhoud en het bestuurlijk traject. De eindrapportage met daarin een samenvatting van de

uitkomsten van de controles zal namelijk in 2021 leidend moeten zijn voor het college om tot een rechtmatigheidsoordeel te komen.

Middels voorgaande aanscherping van het controleplan 2019 en voornemens voor 2020 ligt de gemeente op koers om de aanstaande wijziging in deze wet- en regelgeving volledig en tijdig te implementeren. Wij blijven de ontwikkelingen hierin uiteraard volgen. Als er relevante ontwikkelingen zijn te melden inzake de rechtmatigheidsverklaring dan rapporteren wij dit direct aan het CMT, DT en of College.

2.3. Interne controle Weert 2019

Rekening houdend met de hiervoor genoemde ontwikkelingen wordt ook de interne controle 2019 weer verder verbeterd. Hieronder de samenvatting van die ontwikkeling:

Jaar	FTE's interne controle	Processen in scope	Vastleggingen /dossiervorming	Interne rapportage uitkomsten
2016	1,0 FTE intern 1,0 FTE extern	Minimaal t.b.v. accountantscontrole.	Nog zeer beperkt, veel herstelwerk.	Geen.
2017	1,0 FTE intern 1,0 FTE extern	Minimaal t.b.v. accountantscontrole.	Dossiervorming en vastleggingen (checklists / memo's) van voldoende niveau, gering aantal herstelacties.	Geen.
2018	1,9 FTE intern 0,4 FTE extern	Uitgebreidere scope.	Dossiervorming en vastleggingen (checklists / memo's) van voldoende niveau, gering aantal herstelacties.	Totale jaarrapportage (PROA)
2019	1,9 FTE intern 0,2 FTE extern t/m jumi	Uitgebreidere scope + speerpunt	Dossiervorming en vastleggingen (checklists / memo's) op onderdelen aanscherpen (niet wezenlijk). Risicoanalyse verder verfijnd en uitgeschreven voor de baten en lasten.	Kwartaalrapportage + totale jaarrapportage (PROA).
2020	1,9 FTE intern	Uitgebreidere scope + speerpunt	Dossiervorming en vastleggingen (checklists / memo's) op onderdelen aanscherpen (niet wezenlijk). Risicoanalyse verder verfijnd voor de balansposten.	Kwartaalrapportage + totale jaar rapportage (PROA).

3. Te controleren processen 2019

Bij de inrichting van de controleplanning is zoveel mogelijk rekening gehouden met:

1. De algemeen voor een gemeente meest significante processen (volgens opgave accountant) (zie paragraaf 3.1);
2. De gemeentelijke risicoanalyse zoals deze voor ligt uit de periode februari 2019;
3. De meest recente resultaten uit de interim-controle (2018) en de jaarrekeningcontrole (2017) zoals deze zijn gerapporteerd door de accountant in de managementletter en het accountantsverslag;
4. De resultaten uit de interne controles over boekjaar 2018;
5. Overige relevante interne en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen.

3.1. Significante processen

Wij hebben op basis van IV3 de financiële stromingen geanalyseerd v.w.b. baten en lasten. In de interne controle worden in ieder geval opgenomen alle baten en lasten groter dan de uitvoeringsmaterialiteit opgenomen. Zie voor een berekening van de materialiteit bijlage 2. Dit zijn ook minimaal die processen die voor de accountant uiteindelijk relevant zijn.

Per proces is beschreven in welke mate er binnen de gemeente Weert sprake is van risico's binnen de betreffende processen en welke werkzaamheden worden verricht. Deze werkzaamheden zijn leidend in de samenstelling van de controleplanning zoals opgenomen in bijlage 1.

In onderstaande tabel is aangegeven welke vakafdeling binnen onze organisatie voor het betreffende proces en uitvoering van de interne controle primair verantwoordelijk is. Uiteindelijk zal de interne controle worden begeleid door de interne controlemedewerkers in samenwerking met de vakafdeling (bijvoorbeeld maken van selecties, bepalen toetspunten, voortgang interne controles, uitvoering interne controles (zoveel mogelijk bij de vakafdeling)).

In de laatste kolom van de tabel is tevens het verplichte karakter aangegeven van de controle. Hieruit blijkt of de controle op wettelijke grondslag of vanuit de voorbereiding op de jaarrekening moet plaatsvinden of naar eigen keuze in de planning is opgenomen.

Legenda "prioriteit" en "risicoclassificatie" uit de volgende tabel:

H	Hoog
M	Midden
L	Laag

Legenda "verplichting" uit de volgende tabel:

V	Wettelijke verplichting
J	Voorbereiding jaarrekeningcontrole
K	Eigen keuze cf. risico-overzicht

Nr	Processen	Prioriteit	Risico	Vakafdeling	Bedragen x € 1.000	Bron bedrag IV3 Begroting-0 2019 (taakvelden en/of categorieën) mits anders vermeld	Verplichting
1.	Grondexploitatie (Zie nadere toelichting verderop. In deze IC baten grondverkoop, lasten grondaankopen).	H	M	R&E	€ 37.731	<ul style="list-style-type: none"> • Boekwaarde BIE in gecontroleerde jaarrekening 2017 • Baten categorie • Lasten categorie 	V
2.	Inkopen en aanbestedingen	H	H	F&C	€ 40.380	<ul style="list-style-type: none"> • Categorie 2.1. minus VPB (taakveld 0.9). • Categorie 3.2. • Categorie 3.3. • Categorie 3.5.1. • Categorie 3.8 	V
3.	Administratie en vastlegging	H	H	F&C	Algemeen proces	N.v.t.	J
4.	Treasury	M	M	F&C	Algemeen proces	Betreft het aangaan van langlopende en kortlopende financieringen.	V
5.	Lonen en salarissen	M	M	Concern	€ 29.514	Categorie 1.1.	V
6.	Beheersing van verbonden partijen en FVA	M	M	F&C	Paragraaf verbonden partijen	Paragraaf verbonden partijen begroting. Vervolgens bijdragen controleren (zie separate IC).	J
7.	Sociale zaken: WMO, jeugdzorg, participatiewet (excl verbonden partijen)	M	M	OCSW	€ 33.778	<ul style="list-style-type: none"> • Categorie 3.4.1. • Categorie 4.1.1. 	V
8.	Voorzieningen	L	L	F&C	€ 30.861	Boekwaarde gecontroleerde jaarrekening 2017.	J
9.	Immateriële en materiële vaste activa (investerings, desinvesterings, bijdragen van derden)	H	M	F&C	IVA: € 971 MVA: € 177.767	Boekwaarde gecontroleerde jaarrekening 2017.	J

Nr	Processen	Prioriteit	Risico	Vakafdeling	Bedragen x € 1.000	Bron bedrag IV3 Begroting-0 2019 (taakvelden en/of categorieën) mits anders vermeld	Verplichting
10.	Subsidieverlening en bijdragen aan verbonden partijen	M	M	OCSW	€ 29.144	Categorie 4.2. t/m 4.4.9.	V
11.	Informatie en digitale veiligheid (EDP-audit)	M	M	Informatie	Algemeen proces	N.v.t.	K
12.	Fiscaliteit	L	M	F&C	VPB en BTW diverse standen en transacties	N.v.t.	K
13.	Verhuuropbrengsten	M	M	R&E	€ 2.092	Categorie 3.6.	V
14.	Algemene uitkering, tevens bestaande uit Uitkeringen participatiewet (als onderdeel van integratie-uitkering Sociaal Domein)	L	L	F&C	€ 80.836 € 13.475 Totaal: € 94.311	<ul style="list-style-type: none"> • Categorie 4.3.1. Inkomensoverdrachten Rijk: bestaande uit: • Taakveld 0.7 algemene uitkering • Taakveld 6.3. Inkomensregeling 	J
15.	Belastingen en heffingen	L	L	F&C	€ 22.560	<ul style="list-style-type: none"> • Taakveld 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen, categorie 2.2.1. • Taakveld 0.64 belasting overig, categorie 2.2.1. en 2.2.2. • Taakveld 3.3. Bedrijvenloket en –regelingen, categorie 2.2.1. • Taakveld 3.4. economische promotie, categorie 2.2.1. • Taakveld 7.3. Afval, categorie 3.7. • Taakveld 7.2. Riolering, categorie 2.2.1. en 2.2.2. 	J
16.	Parkeeropbrengsten	M	M	OG	€ 2.569	Taakveld 0.63 Parkeerbelastingen, categorie 3.7.	V
17.	Omgevingsvergunning	M	M	VTH	€ 1.846	Taakveld 8.3. Wonen en Bouwen, categorie 3.7.	V
18.	Leges burgerzaken (secretarieleges)	L	L	Dienstverlening	€ 590	Taakveld 0.2. Burgerzaken, categorie 3.7.	K
19.	Themaonderzoek/ speerpunt: Kredietbeheersing vaste activa	L	L	Gemeente breed	Pm	N.v.t.	K

Algemeen uitgangspunt bij de prioritering in de planning is de risicoanalyse en de uiteindelijke risicoclassificatie voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden. Deze zijn leidend voor de uiteindelijke omvang van de werkzaamheden en de diepgang van waarmee de werkzaamheden worden uitgevoerd. Zo kan bijvoorbeeld bij een laag risico kan de diepgang van de werkzaamheden mogelijk worden verlaagd.

Voor al deze processen geldt dat hierop al in meer of mindere mate actie wordt ondernomen. Het is dan ook de verwachting dat de beschikbare controlecapaciteit voldoende is om minimaal de wettelijk verplichte en de vanuit de financiële verantwoording opgenomen processen te controleren.

3.2. Documenteren interne controle

Iedere controleactiviteit van de IC wordt vastgelegd in memo's en checklists. Het is noodzakelijk dat onderliggende documenten systematisch en op zodanige wijze worden vastgelegd dat deze ook voor anderen (collega's, accountant) reproduceerbaar en duidelijk zijn. Daarom wordt per proces een apart digitaal dossier aangemaakt op de schijf (verkenner) waarin duidelijk wordt vastgelegd per proces:

- Procesbeschrijving: beschrijving van belangrijkste processtappen en beheersmaatregelen. De zogenaamde opzet van het proces;
- Gedocumenteerde lijncontrole: de beschreven processtappen zijn onderbouwd met één voorbeeld ter onderbouwing van het bestaan van het proces en de beheersmaatregelen;
- Massa en selectie: Documentatie omtrent de gehanteerde massa's ten behoeve van selecties voor gegevensgerichte detailcontroles
- Vastlegging: Checklists en memo's met detailbevindingen
- Documentatie en onderbouwing werkzaamheden: Mapjes per deelwaarneming met de onderbouwing van de selecties (documenten) en overige werkzaamheden om te komen tot de detailbevindingen.

De controles die geen betrekking hebben op deelwaarnemingen – zoals aansluiting salarisadministratie met financiële administratie – worden in aparte memo's / bestanden vastgelegd.

3.3. Planning uitvoering en rapportage interne controle

Voor alle te controleren processen wordt verwezen naar bijlage 1 waarin de detailplanning is opgenomen. Op hoofdlijnen is de planning als volgt opgesteld:

Uit te voeren werkzaamheden	Doelgroep	Start	Einde
Tariefcontroles diverse processen.	Interne organisatie	januari	februari
Procesbeschrijvingen + bijbehorende lijncontrole (opzet en bestaan proces) opvragen bij de proceseigenaren.	Interne organisatie	maart	mei
1 ^e kwartaalrapportage interne controle: hierin rapporteren over alle procesbeschrijvingen, lijncontroles en gegevensgerichte werkzaamheden. Per periode een stukje uit de planning, tabel in de rapportage met kleurtjes wel/niet uitgevoerd + score (status).	Interne organisatie	februari	april
Start gegevensgerichte werkzaamheden: maandelijks dan wel per kwartaal bijhouden tot en met afronding boekjaar.	Interne organisatie	mei	maart jaar t+1
2 ^e kwartaalrapportage interne controle: hierin rapporteren over alle procesbeschrijvingen, lijncontroles en gegevensgerichte werkzaamheden. Per periode een stukje uit de planning, tabel in de rapportage met kleurtjes wel/niet uitgevoerd + score (status).	Interne organisatie	juni	augustus
Vorbereiding interim-controle accountant november / december: Procesbeschrijvingen en lijncontroles zijn volledig beschikbaar. Gegevensgerichte werkzaamheden afgerond tot en met kwartaal 3.	Externe accountant	januari	november
3 ^e kwartaalrapportage interne controle: hierin rapporteren over alle procesbeschrijvingen, lijncontroles en gegevensgerichte werkzaamheden. Per periode een stukje uit de planning, tabel in de rapportage met kleurtjes wel/niet uitgevoerd + score (status).	Interne organisatie Interne organisatie en externe accountant (t.b.v. interim- contrôle).	oktober	november
Vorbereiding opsteldossier jaarrekening: Gegevensgerichte werkzaamheden afgerond tot en met kwartaal 4.	Interne organisatie en externe accountant	oktober	maart t+1
4 ^e kwartaal en tevens eindrapportage interne controle Bevindingen 2 ^e half jaar aanvullen, verbeteringen / ontwikkelingen t.o.v. 1 ^e rapportage benoemen en attentiepunten accountant (vanuit managementletter) meenemen (opvolging / status).	Interne organisatie en externe accountant	oktober	maart t+1

Bijlage 1: Controleplanning

Nr.	Onderwerpen interne controle	Interne controles op hoofdlijnen	Risico	Planning 2019												2020
				januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Q1
0	Algemeen	Voor de interne controles overeenkomstig IC plan: - uitzetten alle procesbeschrijvingen bij proceseigenaren ter actualisatie; - onderbouwing procesbeschrijvingen met lijncontroles.	Nvt					•	•	•	•					
1	Grondexploitatie	Grond aan- en verkopen	M					•			•			•		•
2	Inkopen & aanbestedingen	Gegevensgerichte detailcontroles + naleving interne aanbesteding	M				•			•			•			•
		Spندانalyse controle naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen	H							•				•		•
3	Administratie & Vastlegging	Tussenrekeningen	H					•			•			•		•
		Controle overige balansposten	M								•					•
		Aansluiting IV3 met Coda	L									•				•
		Mutaties crediteuren stambestand	M				•				•			•		•
		Memoriaalboekingen	M										•			•
4	Treasury	Controle nieuw aangegane leningen en verlengingen (zowel uitgezette leningen als aantrokken leningen)	M									•			•	
5	Lonen en salarissen	Gegevensgerichte cijferanalyse	M			•		•					•			•
		Aansluiting salarisadministratie PIMS met Coda	M					•						•		•
6	Beheersing van verbonden partijen en FVA	Contracten met verbonden partijen, naleving van de afspraken, voldoen alle verbonden partijen aan BBV regels, governance	M										•			
		Juistheidcontrole jaarlijkse bijdrage	M										•			
7.1	Sociale zaken Participatiewet	Gegevensgerichte detailcontrole op boekingsregels	M	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
		Aansluiting Civision met Coda	L													
7.2	Sociale zaken WMO oud	Gegevensgerichte detailcontroles (+ prestatielevering)	M	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
		Aansluiting Civision met Coda	L													
7.3	Sociale zaken WMO nieuw	Review jaaraansluiting productieverantwoordingen zorgaanbieders met Coda	M													•
		Controle indicatiestellingen (recht op zorg)	M	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
		Gegevensgerichte detailcontroles (+ prestatielevering)	M	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
7.4	Sociale zaken Jeugd	Aansluiting Civision met Coda	M													•
		Dossiercontrole CIJG en prestatielevering vindt naast IC plaats.	M											•	•	•
7.5	Sociale zaken PGB	Review jaaraansluiting verantwoording SVB, PGB portal en financiële administratie gemeente en opvolging meldingen PGB-portal.	M													•
		Controles PGB in KIC	M	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Bijlage 2: Berekening materialiteit en controletolerantie

Goedkeuringstolerantie

In het jaarlijks vast te stellen “Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarstukken xxxx van de gemeente Weert” wordt gesproken van een zogenaamde goedkeuringstolerantie, oftewel de materialiteit die wordt gehanteerd. Dit is conform BADO¹ voorgeschreven op 1% van de totale lasten (jaarlijkse exploitatielasten inclusief toevoegingen aan reserves). Dit controleprotocol wordt jaarlijks aan het einde van het boekjaar vastgesteld.

De uitvoeringsmaterialiteit is een afgeleid lager bedrag van de materialiteit. De uitvoeringsmaterialiteit wordt gebruikt bij de uitvoering en evaluatie van de interne controle. Ook de externe accountant berekent jaarlijks deze grootheden ten behoeve van de externe accountantscontrole.

Voor de interne controle hanteren we vanuit voorzichtigheid een materialiteit en controletolerantie afgerond naar beneden op € 100.000'en. De goedkeuringstolerantie bedraagt afgerond **€ 1.500.000**, zijnde 1% van € 153.220.000 als totale lasten volgens de begroting 2019 zoals blijkt uit IV3². De uitvoeringsmaterialiteit wordt voorlopig voorzichtigheidshalve bepaald op 70% van de goedkeuringstolerantie (accountant rekent veelal met circa 80%) zijnde afgerond **€ 1.000.000**.

Uiteraard wordt de definitieve uitvoeringsmaterialiteit nog afgestemd met de accountant zodra deze start met de dossiervoorbereiding 2019 (circa september / oktober 2019) om te waarborgen dat we voldoende detailcontroles verrichten en met de juiste toleranties evalueren. De huidige uitvoeringsmaterialiteit betreft dan ook de geplande uitvoeringsmaterialiteit en kan tevens nog wijzigen als gevolg van hogere dan wel lagere totale lasten volgens de jaarrekening 2019.

Rapporteringstolerantie

In het “Controleprotocol 2018 van de gemeente Weert” is ook een rapporteringstolerantie voorgeschreven. Voor de accountantscontrole is deze gelijk aan de hiervoor beschreven bedragen. Voor de in de jaarstukken opgenomen verantwoordingsinformatie betreffende specifieke uitkeringen geldt een afwijking. Voor deze specifieke uitkeringen geldt de hieromtrent in het BADO voorgeschreven rapporteringstolerantie.

Wij hanteren voor onze interne controle geen rapporteringstolerantie: alle relevante zaken worden gerapporteerd, los van financiële omvang.

---

¹ Bron: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0015524/2017-12-09>.

² De totale lasten volgens de begroting 2019 (boekwerk) bedragen € 153.352.000. Verschil met IV3 bedraagt € 132.000. Idem aan de batenkant. Het resultaat volgens IV3 is wel gelijk aan de begroting 2019 (beiden € 38k voordelig). Het verschil van € 132.000 betreft dus puur een saldering van baten en lasten in IV3. Voor onze materialiteit en scoping uitgegaan van het lagere IV3 bedrag: 1. IV3 wordt gebruikt voor onze scoping, 2. IV3 vertoont lagere lasten, dus materialiteit en controletolerantie is eerder te laag dan te hoog.